

MTÜ Happy Dog / Kasvataja algkoolitus

Koeratõug Alaska malamut

Referaat

Eili Reimand

Tallinn 2019

Sisukord

1. Alaska malamuudi ajaloost	3
1.2. Tänapäeva malamuutide tõuliinid	4
2. Alaska malamuudi tõustandard.....	5
3. Alaska malumuudi tõutunnused ja välimus.....	5
3.1. Üldine välimus	5
3.2. Karvkate.....	6
4. Alaska malumuudi iseloom, käitumine ja seltsimine	7
4.1. Iseloom.....	7
4.2. Seltsimine teiste koertega ja inimestega	7
4.3. Iseloomule omased probleemid	7
5. Alaska malumuudi pidamise tingimused	8
5.1. Sobilikud pidamise tingimused	8
5.2. Toitumine	8
6. Alaska malumuudi tervis ja peamised haigused.....	9
6.1. Düsplaasia	9
6.2. Silmahaigused	9
6.3. Närvisüsteemi haigused.....	10
6.4. Chondrodysplasia	10
6.5. Karva- ja nahahaigused.....	11
6.6. Kilpnäärme alatalitus.....	11
7. Alaska malamuutide harrastused	11
Kasutatud materjal	13

1. Alaska malamuudiv ajaloo

Alaska malamuudiv on põhjamine kelgukoer – see on lühidalt kokkuvõttes selle tõu olemus. Tema olulisemad omadused tulenevad kohastumusest teha tööd väga karmides oludes.

Alaska malamuudivid pärinevad Anvik'i jõe ülemjooksu asustanud põlisrahva lääne-eskimode ehk inuitide – Mahlemut'ide hõimlastelt. Nende põhiliseks tegevuseks oli kalapüük ja karibude kütmine. Koerad olid abiks jahisaagi vedamisel külasse ning muu moona transpordiks rännakutel.

18. sajandi vene ja inglise maadeavastajad kirjeldasid Norton Sound'i ja Kotzebue Sound'i piirkondades elavate pärismaalaste suurepäraseid töökoeri, kui vähem metsikuid ning teistega võrreldes paremini juhitavaid, suure töövõimega vastupidavaid koeri.

Mahlemut'ide koerarakend aastast 1904

19. sajandi lõpus alanud kullapalvik tekitas suurema nõudluse veo- ja kelgukoerte järele, kes suudaksid karmides tingimustes ellu jääda. Sel põhjusel toodi Alaskale igasuguseid koeri, kellest võis abi loota. Tõugude segunemise tõttu jäi algupärase alaska kelgukoera leidmise tõenäosus üha harvemaks.

20. sajandi alguses New Hampshire'is Artur T. Walden'i poolt rajatud ning hiljem Milton ja Eva Seeley'le kuulunud Chinook Kennels sai algsete tunnuste säilimisel määravaks. Seeley'd hakkasid paljundama koeri, kellel olid Norton Sound'i piirkonna Mahlemut'ide koertele iseloomulikud jooned ning nende poolt aretatud alaska malamuudivide haru kannab nime Kotzebue.

Samal ajal tõi Paul Voelker Alaskalt koeri, kellest aretuse käigus kujunes välja teine tuntud alaska malamuudivide haru M'Loot, Voelker'ite kennelnime järgi. Hiljem aga ostsid osa

Voelker'ite koertest ning jätkasid aretustegevust Ralph ja Marcheta Scmitt (Silver Sled Kennels). Alaska malam uutide tõu tunnustamine ning ühtlasi AMCA (Alaskan Malamut Club of America) registreerimine saavutati 1935. aastal.

1.2. Tänapäeva malam uutide tõuliinid

Tänapäeva malam uutide tõuliinid le pani aluse põhiliselt kolm liini – Kotzebue, M'Loot ja Hinmani (või ka Hinman-Irwingi) liinid.

Kotzebue liin sai alguse Arthur Waldeni koertest, kelle eest hoolitsesid Eva ja Milton Seeley, kui Walden läks Antarktika ekspeditsioonile. Seeleyde kennel Chinook oli tuntuim kelgukoerte kennel USAs. Nendelt tulid ka Byrdi ja United States Service ekspeditsiooni (mõlemad Antarktikale) treenitud koerad. Selle liini koerad olid värvuselt põhiliselt hall-valgega, olid väga ühtlast tüüpi ja pisut väiksemad kui tänapäeva malam uutid. Suures osas Seeleyde teene oli, et AKC tunnustas malam uutide tõuna. Eva "Short" Seeley't on põhjendatult nimetatud ka tõu emaks. Tema hakkas taastama tõugu, mis oli juba hääbumas (mitte üks aluspaneivatest koertest polnud pärit Alaskalt, vaatamata otsingutele polnud võimalik leida sealt enam tolleks ajaks õige tüübilisi koeri). Esimesed registreeritud koerad olid kõik Kotzebue liinist.

M'Loot on Poul Voelker'i kenneli järgi nime saanud liin. Tema koerad olid suuremad, võimsamad ja paljudes eri värvides ning tüübi poolest väga varieeruvad. See oli tingitud sellest, et paljud liinile aluse pannud koertest oli pärit Disney filmitööstuse kasvandusest, kus efektsuse ja suuruse lisamiseks ristati kelgukoeri ka teiste tõugudega. Ühtki Poul Voelker'i enda koera tegelikult tõugu ei võetud, kuid väga paljud sellest liinist koerad siiski tunnustati AKC poolt 1950ndatel peale tõuraamatu uut avamist.

Hinman on liin, mida võib tegelikult vaid tinglikult liiniks nimetada, kuna selle moodustasid kõigest mõned koerad. Vaatamata sellele avaldasid nad märkimisväärset mõju kogu tõu kvaliteedile. Hinmani koerad kombinatsioonis M'Lootiga andsid suurepäraseid tõu esindajaid ning samuti mõjutasid Hinmani koerad koos kahe ülejäänud liiniga tugevalt Husky-Pak liini kujunemist. Tõug on kogunud populaarsust üle maailma. Algsest kelgujuhtide koerast sai ajapikku perelemmik, näitusekoer, samuti kasutatakse malam uutide teraapiakoertena, kuulekuses, agilitys, kuid praegugi pole unustusse vajanud rakendi- ja veosport. Võrreldes esimeste registreeritud koertega pole tegelikult malam uut kuigi palju muutunud. Samuti pole tekkinud suurt ületamatut lõhet nn. töökoerte ja näitusekoerte vahel. Kuigi tüübilisi erinevusi

on, pole need nii suured, kui mõnes teises tõus. Praegu kasutatakse malamute rakendis pigem oma lõbuks või tõeliste tõu austajate poolt, kuna rakendisporadis teevad ilma kiireid ja vastupidavaid segaverelised. Malamuut pole kunagi olnud *racing* ehk võidusõitude koer. Tema ülesanne oli vedada raskeid koormaid pikkade vahemaade taha ja väga rasketes ilmastikuoludes. Mida madalamaks temperatuur langeb, seda kiiremaks muutuvad malamuudivad (ja alla -20C pole tegelikult palju koeri, kes suudaks sellist tööd teha).

2. Alaska malamuudi tõustandard

Alaska malamuudi tõustandard on määratletud FCI (Federation Cynologique Internationale) poolt: FCI-Standard N° 243 / 09. 06. 1999/ GB. Päritolumaa on USA. Kehtiva originaalstandardi avaldamise aeg on 14.08.1996. Kasutusala: Kelgukoer. FCI klassifikatsioon: Rühm 5, spitsilaadsed ja algupärased tõud: Alarühm 5.1 Põhjamaised kelgukoerad

3. Alaska malamuudi tõutunnused ja välimus

3.1. Üldine välimus

Välimuselt hundi sarnane malamuut on suur ja aukartustäratav tõug, kellel on tüüpilised spitsile iseloomulikud tunnused: tihe karvkate, püstised kõrvad, kiilukujuline pea. Alaska malamuut on tugeva ja võimsa kehaehitusega, tal on sügav rinnakorv, lai pea, väikesed püstised kolmnurksed kõrvad. Koon on massiivne ja aheneb vaid veidi tüvest nina suunas. Silmad on mandlikujulised ja pruunid (malamuutidel on sinised silmad tõsine viga). Kuna malamuut on kelgukoer, siis peab kogu tema kehaehitus ja liikumine olema sobiv teenistuseks. Tema liikumine peab olema sujuv, harmooniline, väsimatu ja täiesti ökonoomne. Tal on tugevad käpad, toekas luustik ja jõuline õlavööde. Saba on malamuutidel selja kohale kaardu ja meenutab sullepuhmast. Ideaalis on isane malamuut 63,5 cm kõrge ning kaalub 38 kg, emase kõrgus on umbes 58,5 cm ja kaal 34 kg. Samas on malamuutidel teatud loomulik suuruse vahemik, mistõttu on aktsepteeritud ka väiksemad ja suuremad isendid.

Karvkate võib olla eri värvides ja toonides – valgest helehalli ja mustani, kuldsest punase ja maksapruunini ning märgistustega.

Foto: Eili Reimand erakogu

3.2. Karvkate

Malamuudi karv koosneb karmist pealiskarvast ja villataolisest aluskarvast. Malamuut vahetab karva tavaliselt kaks korda aastas. Emastel on karvavahetus seotud reeglina jooksuaegadega. Karvavahetuse ajal on soovitatav koera tihedalt kammida, just seetõttu on tark juba pisikest kutsikat harjutada kammimisega. Koerad, kes elavad tubastes tingimustes võivad vähestes kogustes karva ajada aastaringelt. Üldiselt on malamuudi karv isepuhastuv ja erilist hooldust ei vaja. Pesta on vaja koera enne näitusi, siis kui ta on ennast kuskil tõsiselt ära määrinud või karvavahetuse aegu, et soodustada ja kiirendada karvavahetuse protsessi. Pikka ja/või pehmet karvakatet loetakse veaks ja selliseid koeri reeglina aretuses ei kasutata. Selline karv ei ole sobilik töötamiseks arktilistes tingimustes, kuna kogub lund ja jääd ning vettib kiiresti ega paku vajalikku kaitset ilmastiku vastu. Ka normaalse karvapikkusega vanemad võivad anda pikakarvalisi järglasi.

Malamuute esineb mitmes eri värvuses, tavalisemad on valgega kombineeritult helehallist kuni mustani ja soobel. Ainuke lubatud ühetooniline värvus on valge. Tüüpiliseks tunnuseks on peajoonis, mis mütsina pead katab, kusjuures näo-osa jääb kas täiesti valgeks või moodustab laugu ja/või maski kuju.

4. Alaska malamuudi iseloom, käitumine ja seltsimine

4.1. Iseloom

Karmid olud ja kliima on muutnud malamuudi samas iseloomult tugevaks, domineerivaks, tihti isepäiseks ja isemõtlevaks, mistõttu vajab kutsikast peale korralikku kasvatust ja koolitust ning just sel põhjusel ei ole ta sobiv koer igale inimesele ning tavaliselt ei soovitata malamuuti seepärast ka esimeseks koeraks. Malamuudil on väga tugev karjainstinkt – talle on väga tähtis, millisel positsioonil keegi tema karjas asub. Ääretult oluline on koerale selgeks teha, et ta on hierarhia redelil viimasel astmel. Sel põhjusel võib malamuut võõraste koertega allutavalt käituda, samas korraliku sotsialiseerimisega kutsikaeas annab sellist käitumist tulevikus ennetada või kontrolli all hoida. Omanike suutmatus mõista seda instinkti ja vastavalt tegutseda, viib paljude tõus esinevate käitumisprobleemideni.

4.2. Seltsimine teiste koertega ja inimestega

Alaska Malamuut on väga sõbralik ja kergesti kiinduv koer. Tema jaoks on ka kõik võõrad parimad sõbrad. Malamuudile pole omane valveinstinkt, mistõttu ei sobi ta valvekoeraks (arvatavasti peituvad selle põhjused ajaloos – eskimod olid nomaadid, nende ja koerte elukoht oli seal, kus parasjagu laagrisse jäädi). Nagu teisedki kelgukoerad ei tohi ka malamuut olla agressiivne või arg – kelgukoerad peavad olema käsitletavad ja etterakendatavad nii omade kui võõraste poolt. Talle meeldib aktiivselt kaasa lüüa pere kõigis tegemistes. Ta vajab seltsi ja naudib inimestega koosolemist. Ta ei ole nõ. ühe inimese koer.

Malamuut sobib hästi ka lastega eeldusel, et teda on ikka õpetatud väiksete inimestega ohutult suhtlema ning tegu ei ole liigselt domineeriva isendiga. Malamuut saab ilusti hakkama ka näiteks oma pere kassiga. Ta pole koer, keda tuppä või aianurka ära unustada – igavlev malamuut võib korda saata palju pahandust. Malamuut on üldiselt vaikne koer, kes haugub äärmiselt harva, küll aga väljendab ta ennast „wow-wow-wow“ tüüpi ulgumisega.

4.3. Iseloomule omased probleemid

On mõned iseloomulikud raskused, mis võivad tekkida seda tõugu koertega. See ei tähenda, et see automaatselt puudutab teie koera, kuid need on asjad milleks on kasulik valmis olla ja arvestada veel enne malamuudi võtmist. Malamuudid kipuvad kaevama, see võib kujuneda probleemiks, kui koera peetakse enamuse ajast aias lahtiselt (st. mitte aedikus) – see võib viidata

et sellele, et koeral on igav, et aias on mutid (või vesirotid), aga see võib olla kujunenud ka koeral harjumuseks.

Teiseks levinumaks probleemiks on ära jooksmine – osa malamuute läheb võimalusel ka ise ümbrust uurima. See aga tähendab, et peremees peab olema valmis, et võib juhtuda, et ta peab oma koera kogu aeg kontrolli all hoidma. Malamuut ei ole haukuja koer, küll aga võib ette tulla probleeme ulgumisega. Reeglina viitab seegi vähesele tegevusele või võib väljendada koera vastumeelsust üksi jäämise suhtes.

Mõned isendid on nii ülevoolavalt sõbralikud, et kipuvad inimestele üles hüppama – siin aitab eelkõige varajane probleemiga tegelemine, vajadusel koolitaja poole pöördumine. Mõned on jälle väga domineerivad koerad – seda mitte just otseselt inimeste suhtes, aga teiste liigikaaslastega suheldes. Omasooliste vahelist agressiivsust tuleb ette mõnedes liinides tihedamalt, teistes vähem. Samuti osadel malamuutidel tugev jahiinstinkt (kunagi kasutati neid mitte ainult kelgu- vaid ka jahikoertena).

5. Alaska malamuudi pidamise tingimused ja toitumine

5.1. Sobilikud pidamise tingimused

Malamuut on eelkõige õuekoer – ta naudib väljas viibimist, kuid saab suurepäraselt hakkama ka tubastes tingimustes – talle on oluline oma kari ja seltskond. Päris kindlasti ei tohiks teda ketti panna. Väljas elav koer vajab varjualust, näiteks kuuti. Aed, kus malamuut elab, peaks olema piisavalt kõrge ja soovitatavalt osaliselt maa alla kaevatud. Kui pole võimalust tervet aeda sellisena rajada, siis on mõistlik koerale ehitada eraldi aedik, kus ta saaks turvaliselt olla. Suvisel ajal peab malamuudil vesi pidevalt saadaval olema, samuti ka mõni varjuline paik – seda oleks tark silmas pidada juba aedikule kohta valides. Suve palavusega kaevavad nad tihti omale maasse augu, et end seal jahutada.

5.2. Toitumine

Toitma, nagu ka iga teistki koera, peaks malamuuti kvaliteetselt – võib valida kvaliteetsete kuivtoitude vahel või toita oma koera hoopis toortoiduga. Kodutoiduga (st. spetsiaalselt koerale valmistatud söök) on vähe keerulisem, kuna väga raske on valmistada täistasakaalustatud toitu. Täiskasvanud malamuut vajab vähem toitu kui mõni teine samas kaalus koer (tuleneb tema

arktilisest päritolust). Kuna malamuudivid armastavad süüa, siis on neid kerge ülesöötä – peab jälgima koera menüüd ja toidukoguseid ja võimaldama koerale piisavalt liikumist.

6. Alaska malamuudi tervis ja peamised haigused

Alaska Malamuut on üldiselt terve tõug. Peamised pärilikud haigused, mida maailmas peetakse oluliseks uurida, on puusaliigeste düsplaasia, küünarliigeste düsplaasia ja silmahaigustest HC ehk pärilik katarakt, RD e. võrkkesta düsplaasia ja PRA progresseeruv võrkkesta atroofia. Sagedamini esinev füsioloogiline tervisehäda on *maokeerd*. Siia riskirühma kuulub enamus suuri ja laia (või liiga kitsa) rinnakorviga tõuge. On teada, et mõnedes liinides esineb probleemi sagedamini.

6.1. Düsplaasia

Düsplaasia tähendab liigese ebastabiilsust. Nagu kõigil suuremaid, raskemaid tõugusid kontrollitakse neidki enne paaritamist puusa ja küünarliigeste düsplaasia suhtes (Eestis pole see veel kohustuslik). Puusaliigeste düsplaasia puhul on Eestis soovitatav kasutada koeri tulemusega A (terve), B (piiripealne) või C (kerge düsplaasia), viimasel juhul paaritada koeraga, kelle tulemus on A. Küünarliigeste düsplaasia puhul on soovitatav kasutada koeri, kel on tulemus 0 (puuduvad düsplaasia tunnused) või 1 (kerge osteoartroos). Düsplaasia on päriliku eelsoodumusega haigus, samas pole teada kui suur roll on pärilikkusel ja kui suur keskkonnal (toit, kaal, ületreenitus noores eas, vigastused jne.). Loom sünnib normaalsete liigestega ja liigete ebastabiilsus areneb välja varajases kasvueas. Usutakse, et eelsoodumust põhjustab mitmete geenide koosmõju ning pärilikkuse mustrit on seepärast raske leida – ka A puusadega koerad võivad anda ka D puusadega järglase ja C puusadega koerad võivad anda A puusadega järglasi.

6.2. Silmahaigused

Aretusse minevatel koertel uuritakse silmi HC, PRA ja RD suhtes, et vältida pärilikke silmahaiguste levikut populatsioonis. Malamuudivid on eelkõige probleemiks HC, mis põhjustab läätse hägunemist ja läbipaistvuse kadumist. Arvatakse, et haigust põhjustab retsessiivne geen (mis malamuudivid on kindlaks tegemata), kuid viimased uuringud on andnud alust kahtlustada, et pärandumise muster võib olla keerukam. Lisaks on mitmeid vähem levinuid ja eelnevalt mittekontrollitavaid pärilikke probleeme. Hemeralopia (ingl. *Day Blindness*) haigust põdevad koerad ei näe päevavalges või väga eredas

valguses, esimesed vaevumärgatavad sümptomid tekkivad väga noores eas (alates 7 nädal). Esimest korda leiti haigust malamuutidel 1960ndatel. Kuigi mõnedel teistel tõugudel on võimalik teha geenitesti haigust põhjustava geeni suhtes, pole seda veel võimalik uurida alaska malamuutidel

6.3. Närvisüsteemi haigused

Epilepsia on närvisüsteemi haigus, mille tunnuseks on korduvalt esinevad krambihood. Epilepsial võivad olla ka muud põhjused peale pärilike (nt. traumad, mürgistused) *Polüneuropaatia* (polyneuropathy) – neuroloogiline haigus, mis lööb välja üsna noorelt ja äkiliselt – reeglina 6-18 kuu vanuselt. Sümptomid varieeruvad haiguse raskusastmest. Tüüpiline on nõrkus või koordineerimise puudumine tagajalgades (võib piirduda vaid komistamise liikumisel või imelike ‘jänese’ hüpetega, kuid võib tekkida ka tagajäsemete halvatus). Raskematel juhtudel tekivad probleemid ka neelamisel. Täpse diagnoosi saab panna neuroloog, välistada tuleb ka muud sarnaseid sümptomeid tekitada võivad probleemid (näiteks mürgistus või borrelioos). Praeguseks on saadaval ka polüneuropaatia kindlaks määramiseks geeni test, mis võimaldab ka välja selgitada haiguse kandjad.

6.4. Chondrodysplasia

Chondrodysplasia on geneetiline haigus, mida põdevad kutsikad sünnivad deformeerunud luudega. Enne 6 kuud pole haigus tuvastav lihtsalt peale vaatamisega vaid ainult röntgenülesvõttega. Kui 1970ndatel sai selgeks, et tegu on lihtsalt retsessiivselt päranduva geenimutatsiooniga alustas AMCA ulatusliku jälgimis- ja kontrolliprogrammi, mida on peetud väga vastuoluliseks, kuid ometi efektiivseks. Koera sugupuu põhjal arvutati välja tõenäosus, et ta on haigust põhjustava geeni kandja, vaadati kui palju on koera esivanemate seas teada geeni kandjaid või nende lähisugulasi. Kui antud tõenäosus oli alla 6,25%, siis loeti koer mitte kandjaks ja koer sai vastava sertifikaadi. Need, kel tõenäosus oli kõrgem, loeti potentsiaalseteks kandjateks ja soovitati kastreerida/steriliseerida või viia läbi testpaaritus haiguse suhtes. Testpaarituses kasutati haigeid või kandjaid koeri ja jälgiti, kas pesakonnas sündis haigeid kutsikaid, kui neid sündis, oli koer kandja, kui mitte, siis loeti ta mitte kandjaks. AMCA meetmed on olnud niivõrd tõhusad, et Ameerikas sünnib aastas vaid üksikuid haigeid koeri. Praegu antakse välja sertifikaate koertele, kelle vanematel on sertifikaadid või kes on sertifitseeritavad (eraldi tõenäosusi enam ei arvutata). Sarnane programm on olemas ka

Austraalias. Enamus Euroopa malamuute seda sertifikaati ei oma ja ei saa omada, kuna vanad Euroopa liinid pole läbinud AMCA programmi ja testpaaritusi.

6.5. Karva- ja nahahaigused

Coat Funk (alopecia X) – koeral on häiritud karvavahetus, karv muutub kuivaks, murdub ja tuleb lõpuks välja. Haigusnähud tekkivad vanematel koertel (3 aastat ja vanemad) ja esinevad põhiliselt isaskoertel (vaid mõnel üksikul juhul on diagnoositud emastel). Vähe on teda selle haiguse tekkepõhjustest või ravist, haigust loetakse pärilikuks (kuna tihti esineb põdeva koera sugupuus teisigi haigeid), kuid täpsem tekkemehhanism on avastamata. Diagnoositakse eelkõige välistades kõikki teisi karvaprobleeme tekitada võivaid haigusi.

Nahaprobleemid – peale coat funki võib malamuutidel esineda ka teisi karvastiku ja nahaga seotud probleeme. Neid võivad tekitada allergiad ja autoimmuunhaigused. Tsingi puudulikus võib anda coat funk'ile sarnaseid sümptomeid nagu karva kuivus ja murdumine. Samuti mõjutab nahka ja karvastiku tugeval määral toitumine.

6.6. Kilpnäärme alatalitus

Kilpnäärme alatalitus tekib kui kilpnääre toodab liiga vähesel määral kilpnäärme hormooni. Esimesed märgid on madalam aktiivsus, ebaselged agressiivsus hood, suurenenud vastuvõtlikus põletikele, probleemid ülekaaluga. Võib tekkida sümmeetriline karvakaotus, nahk võib tumeneda, karv võib olla kas liiga kuiv või liiga õline. Puls võib olla aeglane, koer väsib kiiresti, on loid, võib tekkida probleeme kehatemperatuuri hoidmisega. Koeral võivad esineda vaid mõned sümptomid, kilpnäärme alatalitus määratakse vereproovidega. Ravi on reeglina tõhus, kuid koer jääb elulõpuni saama kord või kaks päevas vastavaid preparaate.

7. Alaska malamuutide harrastused

Kuna alaska malamuut on töökoer, siis vajab ta palju liikumist ja aktiivset tegevust. Pikad jalutuskäigud ja füüsiline koormus on elementaarsed. Koos koeraga saab harrastada suusataja-, käru-, kelgu-, raskus- ja jalgrattavedu, samuti koertekrossi ja matkamist. Kui käru- ja kelguveoks on vaja mitut koera, siis ülejäänuid alasid saab väga edukalt harrastada ka ühe koeraga. Malamuudile tuleb kasuks ka kuulekuskoolitus või õigemini tuleb see kasuks malamuudi omanikule. Kuigi alaska malamuut on küllalt isepäine, on ta siiski võrdlemisi kergelt koolitav. Enamus koeri on motiveeritavad toiduga, mõned (eriti kutsikad) ka mänguga – oluline on koolitusega alustada varakult ja leida koeraga hea kontakt. Muidugi pole

malamuudi kuulekus võrreldav näiteks saksa lambakoera kuulekusega, kuid jutud sellest, et tõug polegi koolitav või on lausa rumal, on ilmselged liialdused. On teada malamuute, kes on edukad agilitys ja kuulekuses.

Foto: Eili Reimand erakogu

Üks võimalik harrastus on ka näitustel osalemine – see ei asenda küll koerale vajalikku füüsilist koormust, kuid pakub põnevust nii omanikule kui koerale ja annab väärtuslikku tagasisidet kasvatajale.

Foto: Eili Reimand erakogu

Kasutatud materjal

1. Rahvusvaheline Künoloogiline Föderatsioon (Federation Cynologique Internationale)
Interneti koduleht: <http://www.fci.be/en>
2. Alaska malmuut tõugu tutvustav Interneti koduleht: <http://about-alaskan-malamute.info/>
3. Alaskan Malamut Club of America (AMCA) Interneti koduleht:
<http://alaskanmalamute.org/>
4. Alaska Malamuutide Liit, Interneti lehekülg <http://www.malamuut.org/>
5. Karusaare Kenneli Interneti koduleht <http://www.alaskamalamuut.ee/>
6. Dog Time Interneti leht: Alaskan Malamute Dog Breed Information
<https://dogtime.com/dog-breeds/alaskan-malamute#/slide/1>